

Rörlighet och dynamik i skrivdidaktisk stöttning i tre miljöer

Camilla Rosvall, Åbo Akademi

Siv Björklund, Åbo Akademi

Ria Heilä-Ylikallio, Åbo Akademi

Stöttning som begrepp är inget nytt fenomen (Belland, 2017), men det är fortfarande tämligen outforskat inom ramen för lärarnas undervisning i Finland. Wood m.fl. (1976) myntade begreppet scaffolding för att beskriva det dynamiska stöd som småbarn erbjuds för att de ska kunna utveckla sin kompetens i olika slags uppgifter. I undervisningssammanhang innebär stöttning dels en i förväg planerad stödjande struktur, dels en oplanerad och interaktionell struktur kring en pågående uppgift. Polias (2016) diskuterar detta som dimensioner av stöttning i termer av makro-, meso- och mikrostöttning vilka kan relateras till olika sätt att stötta i undervisningen, från det mest planerade till det spontana.

Vår presentation lyfter fram dimensioner av stöttning i skrivande på svenska som ett förstaspråk och ett andraspråk inom finländsk utbildningskontext. Dimensionerna identifierar vi via fyra svensklärarens reflektioner kring stöttning i årskurserna 7–9 och via forskarnas observationer av lärarnas skrivpraktik. Data består av skrivsamtal (SS, n=4) och lärarintervjuer (LI, n=4) samt klassrumsobservationer (KO, n=4 /30 h 48 min) vilka analyseras med tematisk analys (Braun & Clark, 2006).

Resultaten visar att språkligt varierande lärandemiljöer bidrar med olika perspektiv på stöttning i skrivande. Läraren skapar skrivramar i sin undervisning, men det är inte självskrivet att alla svensklärare har kunskaper om olika former av stöttning. Våra informanters reflektioner och våra klassrumsobservationer ger tillsammans exempel på stöttning på olika nivåer liksom olika grader av stöttning (jfr Polias, 2016). Våra resultat visar att stöttning på mikronivå och särskilt den mänskliga interaktionen är av stor betydelse för hur skrivpraktiken utformas. Här har vi noterat svensklärarnas behov av stöd för att de ska kunna utveckla skrivandet i heterogena elevgrupper med olika skrivbehov. Dessutom innebär svensklärarnas skrivdidaktiska medvetenhet en djupare förståelse för makro-, meso- och mikrostöttning i skrivprocesser. Ju mer planerad stöttningen är, desto mer liknar den makrostöttning och ju mer spontan den är, desto mer liknar den mikrostöttning.

Nyckelord: Skrivdidaktik, Dimensioner av stöttning, Undervisningspraktik

Referenser

Belland, B. R. (2017). *Instructional scaffolding in STEM education*. Springer, Cham.

<https://doi.org/10.1007/978-3-319-02565-0>

Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101.

Polias, J. (2016). *Apprenticing students into science. Doing, talking & writing scientifically*. Lexis Education.

Wood, D. J., Bruner, J. S., & Ross, G. (1976). The role of tutoring in problem solving. *Journal of Child Psychiatry and Psychology*, 17(2), 89–100.